

Trudności przedszkoli niepublicznych

[podrozdział pracy dyplomowej dotyczącej Współpracy przedszkola z rodziną i środowiskiem wychowawczym]

Uczęszczanie dziecka do przedszkola prywatnego związane jest z comiesięczną opłatą, czyli tzw. czesne oraz wpisowym. Opłaty te dotyczą bogatej oferty zajęć, które w przedszkolach państwowych traktowane są jako dodatkowe. Dzieci korzystające z przedszkoli prywatnych mają więc możliwość skorzystania z nauki języka obcego, regularnych wyjazdów na basen, zajęć muzycznych (nauka gry na instrumencie), zajęć plastycznych, zajęć tanecznych, zajęć sportowych (w tym nawet joga i judo).

Wspomnieć trzeba, że program takiego przedszkola mimo, iż jest bardzo atrakcyjny jest mocno przeładowany i należałoby się zastanowić czy nadmiar zajęć nie będzie miał negatywnego wpływu na dziecko. Przemyśleć trzeba to dla kogo oferta przedszkola jest bardziej atrakcyjna, dla dziecka czy dla rodzica. Przeciążenie dziecka nadmiarem zajęć nie polepszy jego rozwoju. Minus przedszkoli prywatnych to przede wszystkim wysokie opłaty miesięczne. W dużym mieście miesięczna opłata może wynieść nawet 1000-1500 zł. Do tego doliczyć należy wpisowe, które często jest bezzwrotne i wynosi tyle, co czesne.

Codziennie, chociaż krótkie, spotkania rano i wieczorem, gdy rodzice odprowadzają dziecko i po nie przechodzą, zawsze są okazją, aby to czy owo załatwić, zapytać, np. o wynik wizyty z dzieckiem u lekarza, podziękować za zreperowanie zabawki, pochwalić dziecko, któremu brak pewności siebie, a ojciec jest surowy. Takich dużych i małych spraw jest zawsze sporo. Pożądane jest, ażeby chociaż raz w tygodniu nauczycielka miała dyżur, gdyż wtedy rodzice w określonych godzinach mogą przyjść do niej na rozmowę, niektórzy przychodzą z własnej inicjatywy,

inni są zapraszani. Zdarza się sporadycznie, że z matką lub ojcem trzeba zobaczyć się możliwie szybko, wówczas przydaje się telefon pozostawiony w kancelarii. Na rozmowy indywidualne przeznaczają się też czas każdorazowo po zebraniu grupowym rodziców.

Z inicjatywy nauczycielki częściej rozmawia się z rodzicami, których dzieci wymagają większej uwagi i troski. Jednak nauczycielka nie może dopuścić do przeoczenia dzieci grzecznych, bo każdemu dziecku należy się jej uwaga, każde na swój sposób stanowi problem wychowawczy, którego korzenie tkwią w rodzinie. Odwiedzanie dzieci w domu, to na pewno bardzo skuteczna droga poznawania dziecka i jego środowiska domowego. Na wsi i w małych miastach, gdzie mieszkańcy dobrze się znają, nauczycielka na pewno odwiedziła niejedną rodzinę swoich wychowanków, po prostu jako swoich znajomych. Jednak w dużych miastach tę formę stosuje się wyjątkowo, ponieważ zajęłoby to nauczycielce zbyt wiele dodatkowego czasu[19].

Jeśli przedszkole nie dysponuje oddzielnym pomieszczeniem, dobrze jest wydzielić miejsce np. w hallu, gdzie rodzice i inne osoby przychodzące po dziecko mogą przebywać nieco dłużej. Miejsce to nosi umowną nazwę: kącik dla rodziców. Już samo urządzenie takiego miejsca powinno akcentować gotowość współpracy i partnerstwa z rodzicami. W kąciku można się zatrzymać, posiedzieć, jest kilka krzeseł, wieszak na wierzchnią odzież, stół, przy którym można przejrzeć czasopisma. Na ścianach wiszą tablice z informacjami, podane są godziny przyjęć dyrektora, dyżury nauczycielek, czas wypożyczania książek z biblioteki pedagogicznej, terminy różnych zebrań itp. Rodzice mogą zapoznać się z jadłospisem na dany dzień. Obok jadłospisu niektóre przedszkola podają ciekawsze przepisy kulinarne różnych dań, sałatek, deserów odpowiednich dla dzieci.

Kącik dla rodziców bywa miejscem pomysłowego pokazywania racjonalnej odzieży dziecięcej. Za pomocą ciekawego zestawienia zdjęć, wycinków z prasy i czasopism modeli odzieży

dałoby się usunąć niejeden kłopot, jaki sprawiają dzieciom źle działające suwaki, guziki nie pasujące do dziurek, oberwane wieszaki itp. Odzież za ciężka, za ciasna, za ciepła ogranicza naturalną dążność dzieci do ruchu, swobody i wesołej zabawy. Jednak nie same tylko krótkie informacje znajdują się na tablicach. Rodzice są zapoznawani także z aktualnie realizowanymi programowymi zadaniami wychowawczymi. I tak np. można zapoznać rodziców z rozkładem dnia w przedszkolu, ilustrując jego tok kolejnymi zdjęciami dzieci w czasie ich zabaw spontanicznych i organizowanych, zajęć indywidualnych i grupowych, prac, szczególnie zaś prac samoobsługowych, jak pełnienie dyżurów, sprzątanie szafek itp.

W kąciku można informować o książkach, które warto dziecku kupić i poczytać, a także o ciekawszych zabawach i grach, w których mogą brać udział po powrocie dziecka z przedszkola osoby z jego rodziny. Przede wszystkim jednak należy się rodzicom prezentacja dziecięcego dorobku,, świadczącego o postępującym ogólnym rozwoju dziecka. W kąciku powinno być miejsce na stałą ekspozycję często zmienianych rysunków, malowanek. Powinna istnieć możliwość umieszczania na różnych półeczkach ulepień, wycinanek przestrzennych, prac z materiałów różnorodnych. Każda grupa dzieci powinna mieć swoją przestrzeń wystawową. Oczywiście miejsce zawsze będzie ograniczone i jednorazowo zmieści kilka, a najwyżej kilkanaście prac z każdej grupy. Stosując rotację trzeba więc pilnie uważać, aby prace wszystkich dzieci były eksponowane z jednakową częstotliwością[20].

Zebrania grupowe mają tę zaletę, że odbywają się w małym gronie osób zainteresowanych problemami odniesionymi do tej a nie innej grupy dzieci w danym wieku. Cel tych zebrań, tak jak i cel spotkań indywidualnych, jest podobny. Chodzi nam w dalszym ciągu o to, aby zachęcać rodziców do obcowania, obserwowania i zrozumienia dziecka. Chcemy poznać postawy rodzicielskie, ich poglądy na wychowanie, a także podsuwać sposoby postępowania z dzieckiem w określonych sytuacjach.

Tematyka zebrań grupowych wynika z bieżącej pracy z dziećmi i indywidualnych spotkań z rodzicami, ale planujemy także tematy pogadanek i dyskusji poprzez które pragniemy pewne problemy, wiążące się z realizacją programu potraktować nieco wnikliwiej.

Życie przedszkolne niesie czasem potrzebę doraźnego porozmawiania z rodzicami i uzasadnienia prośby o to, ażeby dzieci nie przynosiły do przedszkola słodczy, atrakcyjnych, łatwo psujących się zabawek, przybywały do przedszkola o określonej godzinie, a gdy jest dużo śniegu miały drugie rękawiczki na zmianę itp. Pod wpływem indywidualnych kontaktów z rodzicami bardzo potrzebny okazać się może np. temat: Potrzeby psychiczne małego dziecka, podkreślający jego potrzebę bezpieczeństwa, miłości, zainteresowania ze strony dorosłych itd. Nauczycielka wie, że nie powinna w kąciku rodziców wystawiać prac trzy-i czterolatków zanim nie poprowadzi na zebraniu pogadanki o twórczości plastycznej młodszych przedszkolaków. Są bowiem wśród rodziców tacy, którzy mogą swoimi uwagami zrobić dziecku przykrość, ośmieszyć jego nieporadność, a co gorsze pouczać je w domu, jak należy rysować.

Sposoby prowadzenia zebrań mogą być różne. Po omówieniu spraw bieżących może nastąpić pogadanka albo dyskusja na wybrany temat. Kiedy uczestniczy w niej prelegent, podsumowania dokonuje nauczycielka, gdyby nawet nie była przewodniczącą zebrania. Z takiej dyskusji nauczycielka wiele dowiaduje się o konkretnej rodzinie jako środowisku wychowawczym. Tematem do dyskusji jest także problem kar i nagród, obowiązków domowych i usamodzielniania dziecka, roli zabawy w jego życiu itp. Cennym bodźcem dyskusji są filmy stawiające problemy wychowawcze i psychologiczne. Na takie dyskusje warto zapraszać psychologa. Chcąc sprawić, aby rodzice poświęcali swemu dziecku więcej czasu trzeba im wskazać, jak dorośli mogą wspólnie z dzieckiem wypełnić ten czas. Można więc poświęcić niekiedy część zebrania na zapoznanie rodziców z dziećmi

piosenkami, z zabawami przy śpiewie. Dobra zabawa na zakończenie zebrania bawi także dorosłych. Poprowadzenia takiej „zabawy” może podjąłby się ktoś z muzykalnych rodziców[21].

Interesujące są też ćwiczenia dla rodziców w opowiadaniu bajek, połączone ewentualnie z konkursem. Ciekawe może być „seminarium”, na którym zebrani odczytywaliby rysunki swoich dzieci. Szerzenie wiedzy pedagogicznej wśród rodziców napotyka – zdaniem wielu pracowników przedszkoli – trudności w dostosowaniu poziomu pogadanek do bardzo zróżnicowanego poziomu wykształcenia zebranych. Takie odczucie wynika raczej z niedoceniań prostoty języka, który jest przecież najbardziej komunikatywnym środkiem porozumienia między ludźmi. Wychowawcami, lepszymi lub gorszymi, są wszyscy rodzice, wszystkim więc musi być udostępnione to pensum wiedzy, które bazując na ich uczuciach ma wspierać ich zdrowy rozsądek, wzmacniać poczucie odpowiedzialności, nadawać kierunek rodzicielskim aspiracjom.

Wiedza pedagogiczna odkrywa przed rodzicami świat dziecięcych przeżyć, który tak często umyka z pola uwagi dorosłych, ale kto go dostrzeże, ma dane, aby zawrzeć ze swoim dzieckiem trwałą przyjaźń. Natomiast zajęcia otwarte to forma umożliwiająca rodzicom obserwowanie swojego dziecka w czasie zabaw i zajęć w gronie rówieśników. Istnieje przekonanie, że szczególnie wartościowe jest zapraszanie rodziców do przedszkola na zajęcia organizowane z całą grupą dzieci w godzinach przedpołudniowych. Można wówczas, czyniąc to w sposób nie nużący rodziców i dzieci, krótko, jasno i zwięźle powiedzieć o wartościach wychowawczych tego, co wykonują w danej chwili dzieci.

Zrozumieniu intencji naszych działań pedagogicznych na pewno pomoże rodzicom informacja, że wesoła zabawa dzieci w chwytaniu palcami stopy kulek papierowych jest ćwiczeniem przeciwko płaskostopiu, a zabawa w pociąg ma służyć ćwiczeniom ortofonicznym, zabawa dydaktyczna Powiedz, co widzisz i wiesz

ma na celu wdrażanie dzieci do prawidłowego budowania zdań. Na tak zaplanowane zajęcia otwarte nie powinno przychodzić więcej niż 3–5 osób. Można tę liczbę zwiększyć, gdy zajęcia odbywają się w ogrodzie. Więcej osób może być obecnych podczas rytmiki czy gimnastyki, jeśli odbywają się one w oddzielnej sali. Wszyscy rodzice powinni mieć możliwość zobaczenia swego dziecka w przedszkolu chociaż jeden raz w roku. Dlatego też przez zajęcia otwarte niekoniecznie trzeba rozumieć zajęcia organizowane z całą grupą dziecięcą. Czasem nauczycielce zależy, aby rodzice zobaczyli swoje dziecko przy posiłku, w szatni, w czasie zabawy, gdyż chce porozmawiać z nimi na temat umiejętności koncentrowania uwagi, współżycia z kolegami, usamodzielnienia itp[22].

Możliwość obserwowania swojego dziecka w przedszkolu mają także rodzice podczas uroczystości, takich jak Międzynarodowy Dzień Kobiet, 1 Maja zakończenie roku szkolnego, Dzień Babci i innych, na które zapraszani są nie tylko rodzice, ale i inne osoby z rodziny dziecka, władze szkolne, przedstawiciele zakładów pracy. Takie spotkania w przedszkolu można traktować jako swoistą odmianę zajęć otwartych. Niektóre przedszkola zapewniają sobie frekwencję na zajęciach otwartych zawiadamiając o nich zakłady pracy rodziców. Rodzice pracujący rano mogą przyjść do przedszkola po południu, niektórzy, jeśli przedszkole zdoła ich zainteresować, postarają się, aby chociaż raz lub dwa razy na krótko odwiedzić przedszkole.

Pogodna atmosfera tych spotkań, towarzyszący im radosny nastrój w wielu przypadkach zapoczątkowują porozumienie pedagogów przedszkolnych z domem rodzinnym dziecka. Na ogół zebrania ogólne składają się z dwóch części. W pierwszej uczestniczą wszyscy zebrani, zaś na drugą rozchodzą się do poszczególnych oddziałów przedszkolnych. Zebrania te służą załatwianiu spraw obchodzących wszystkich rodziców i z reguły zwołuje się na początku roku szkolnego. Wtedy to dyrektor przedszkola dokonuje prezentacji wszystkich członków rady pedagogicznej, informuje zebranych o planach wychowawczych i

organizacyjnych placówki, o przewidywanych imprezach, przedstawia wszelkie problemy, których rozwiązanie wymaga współdziałania rodziców.

Za to komitet rodzicielski to organ usankcjonowany, składający się z kilku osób wybranych spośród rodziców na zebraniu ogólnym, działający w oparciu o regulamin ministerstwa oświaty i wychowania, jednakowy dla wszystkich placówek oświatowo-wychowawczych. Ta zinstytucjonalizowana organizacja, posiadająca osobowość prawną, własny budżet, konto w banku, przewodniczącego, sekretarza i skarbnika (księgowość zwykle prowadzi intendent przedszkola), spełnia wielorakie funkcje i zadania. Współdziałając ściśle z dyrekcją przedszkola, która z urzędu nadzoruje jego funkcjonowanie, wraz z gronem nauczycielskim odpowiada za pełną realizację programu pracy przedszkola, jest reprezentantem placówki przed władzami, stąd też ma prawo, jeśli zachodzi potrzeba, ingerować w sprawy wychowania dzieci zarówno w przedszkolu, jak i w domu. Dla realizacji swoich rozległych zadań komitet rodzicielski powołuje komisje problemowe, w skład których mogą wchodzić rodzice nie będący jego członkami. Niesłuszne jest traktowanie komitetu rodzicielskiego przede wszystkim jako zaplecza finansowego przedszkola, bowiem jak wynika z regulaminu, działalność komitetu zmierza zarówno do tworzenia warunków materialnych procesu.

Wieloletnie doświadczenia wskazują jak bardzo komitet pomocny jest na każdym froncie działania instytucji wychowania przedszkolnego, dlatego przedszkole czyni wiele starań, aby pozyskać do pracy w tej organizacji ludzi aktywnych, pełnych inwencji, oddanych służbie małego dziecka. Rodzice załatwiają poprzez swoje zakłady pracy np. autokar na wycieczkę, kiedy to w myśl wskazań programu chcemy pokazać dzieciom nieco odleglejszą okolicę, wywieźć je do lasu. nad morze czy poza miasto. Rodzice pomogą zaopatrzyć przedszkole z okazji Nowego Roku w choinkę, wyposażyć w wyprawki ucznia dzieci odchodzące do szkoły. Czasem trzeba udzielić indywidualnej pomocy

dzieciom pozbawionym opieki domowej, pomóc je umieścić w domu dziecka lub w sanatorium Rodzice pomagają dotrzeć do rodzin dzieci, którym zagraża demoralizacja już od najmłodszych lat ich życia. Niezbędna jest także pomoc komitetu rodzicielskiego w organizacji np. Dnia Kobiet, Dnia Nauczyciela, kiedy pod okiem rodziców dzieci składają swoim wychowawcom życzenia wraz z symbolicznym kwiatkiem. W ten sposób rodzice przyczyniają się do prawidłowego układu stosunków społecznych, uczą dzieci kultury współżycia międzyludzkiego[23].

[19] Pawlak B.; Współpraca rodziców i nauczycieli...op.cit.; s. 79

[20] Dmochowska M.; Wychowanie w rodzinie...op.cit.; s. 115

[21] Izdebska M.; Nasze dzieci i my...op.cit.; s. 63

[22] Muszyński H.; Rodzina, moralność,...op.cit.; s. 125

[23] Izdebska M.; Nasze dzieci i my...op.cit.; s. 65

Jeśli potrzebujesz pomocy w pisaniu nowej pracy z pedagogiki, to polecamy serwis [pisanie prac z pedagogiki](#) - fachowa pomoc w pisaniu prac.